Artikelsgewijze toelichting bij de herziening van de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei 01-04-2024

Met de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling De Vallei per 1 januari 2021 is van een gemengde regeling overgegaan naar een collegeregeling en is ervoor gekozen de artikelen in de gemeenschappelijke regeling zoveel mogelijk in overeenstemming te laten brengen met de Gemeenschappelijke Regeling van Regio Foodvalley (ook een collegeregeling). Voor raden, colleges en betrokken ambtenaren betekende dat meer eenduidigheid in P&C-processen (alle gemeenten van Regio De Vallei horen ook bij Regio Foodvalley).

Per 1 juli 2022 is de al langer aangekondigde wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Alle bestaande regelingen moeten binnen 2 jaar na de inwerkingtreding zijn aangepast aan de geldende wettelijke bepalingen. Een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley is in voorbereiding. Bij de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei is voor zover nodig en mogelijk overeenstemming gezocht bij de (ontwerp-)tekst van de gemeenschappelijke regeling Regio Foodvalley.

Per artikel zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

Artikel 1:
Artikel 1 – Begripsbepalingen
Toegevoegd is de beschrijving van het begrip Regiosecretaris
i. *Regiosecretaris, de secretaris van het bestuur als bedoeld in artikel 39 van de gemeenschappelijk regeling*

De term regiosecretaris wordt in meerdere artikelen genoemd.

Artikel 3:
Lid 1 ‘en andere categorieën afvalstoffen’ verwijderd. De regio voert alleen taken uit met betrekking tot afval en grondstoffen van huishoudens.

Artikel 5: vernummerd voorheen artikel 42
Het artikel is over zienswijzen is gewijzigd in:
1. Voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur, die politiek en/of maatschappelijk gevoelig kunnen zijn danwel die als zodanig aan te merken zijn en/of die voor de deelnemende gemeenten ingrijpende financiële gevolgen kunnen hebben, worden door het dagelijks bestuur voor zienswijzen voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. Het dagelijks bestuur stelt een redelijke termijn voor het geven van zienswijzen door de gemeenteraden.

Toelichting:
De nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat in de gemeenschappelijke regeling moet zijn vastgelegd of en zo ja voor welke besluiten – naast de begroting – een zienswijze procedure met de gemeenteraden wordt gevoerd. Regio De Vallei is beleidsarm, afvalbeleid wordt door de gemeenten vastgesteld. De regio besteedt de verwerking van huishoudelijk restafval aan. Dit kan financiële gevolgen hebben door wijzigende verwerkingstarieven. Ook kan een aanpassing van de verwerking van huishoudelijk afval het politiek en/of maatschappelijk gevoelig liggen. In het proces van aanbesteden zal dan ook een zienswijze procedure met de gemeenteraden worden gevoerd.

Artikel 6:
Nieuw: Inspraak
1. Gezien de aard van de regeling, waarin geen bevoegdheden door de gemeentebesturen zijn overgedragen aan het bestuur van de Regio, en gezien de mogelijkheid van het indienen van wensen en bedenkingen en zienswijzen door de raden op grond van artikel 5, wordt de regeling van inspraak voor

ingezetenen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten en andere belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid overgelaten aan de gemeenten.
2. Het Algemeen Bestuur is bevoegd petities van ingezetenen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten in ontvangst te nemen en te betrekken bij de voorbereiding van besluiten.
3. Indien petities betrekking hebben op bevoegdheden of taken van andere bestuursorganen, leidt het Algemeen Bestuur deze door naar de betreffende bestuursorganen.

Toelichting:
De wijziging van de Wgr betekent dat burgers (ingezetenen van de deelnemers en andere belanghebbenden) betrokken kunnen worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid van de GR (artikel 10 Wgr). In een GR moet worden opgenomen op welke wijze burgers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van de GR. Dit is verwoord door toevoeging van artikel 6.

Omdat er door de vijf gemeenten geen bevoegdheden zijn overgedragen aan Regio De Vallei wordt voorgesteld geen inspraakmogelijkheid te bieden via de Regio, gelet op de aard, de beperkte en uitvoerende rol van de Regio. De regio heeft geen rol in het opstellen en vaststellen van afvalbeleid. Besluiten die ingrijpend zijn voor de gemeenten worden voorgelegd voor zienswijzen of wensen en bedenkingen bij de raden. Via de raden hebben ingezetenen en belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijzen kenbaar te maken via de bestaande procedures binnen de deelnemende gemeenten.
Vanzelfsprekend blijft de ruimte bestaan om gezamenlijke (raads)bijeenkomsten te organiseren en desgewenst kunnen de raden daarbij ook gezamenlijke inspraak organiseren. Verder kan het regiobestuur ook bij bepaalde onderwerpen participatie met diverse stakeholders organiseren.
Indien er wel bevoegdheden worden overgedragen aan de regio, dan zal hiervoor alsnog een eigen inspraakregeling moeten worden getroffen.De wet biedt de mogelijkheid om participatie door burgers of belanghebbenden open te stellen in de regeling. De Vallei wordt die mogelijkheid niet opgenomen in de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Artikel 7: vernummerd, voorheen artikel 5.

Artikel 8: vernummerd, voorheen artikel 6.

Artikel 9: vernummerd, voorheen artikel 7.

Artikel 10: vernummerd, voorheen artikel 8.

Artikel 11: vernummerd, voorheen artikel 9.

Artikel 12: vernummerd, voorheen artikel 10

Artikel 13: vernummerd, voorheen artikel 11

Artikel 14: vernummerd, voorheen artikel 12

Artikel 15: vernummerd, voorheen artikel 13

Artikel 16: vernummerd, voorheen artikel 14

Artikel 17: vernummerd, voorheen artikel 15

Artikel 18: vernummerd, voorheen artikel 16

Artikel 19: vernummerd voorheen artikel 17
Gelet op de beperkte taakstelling van Regio De Vallei is de noodzaak om vaste commissies van advies in te stellen niet aanwezig. Dat onderdeel is niet opgenomen. In de tekst is de uitdrukkelijke mogelijkheid opgenomen om tijdelijke commissies van advies in te stellen. Dit biedt het bestuur de mogelijkheid om zich over technische aspecten van afvalverwerking of aanbesteding te laten bijstaan door externe deskundigen.

De wet biedt aan de gemeenteraden de mogelijkheid om aan het algemeen bestuur te vragen een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Het initiatief ligt daartoe bij de gezamenlijke gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Bij de aanbieding van het voorstel voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei is aan de raden in overweging gegeven om daartoe geen initiatief te nemen, gelet op de beperkte en uitvoerende rol van dit samenwerkingsverband.

Artikel 20: vernummerd, voorheen artikel 18

Artikel 21: vernummerd, voorheen artikel 19

Artikel 22: vernummerd, voorheen artikel 20
De eerste lid van dit artikel is gewijzigd, lid 2 toegevoegd en lid 3-6 is vernummerd, voorheen lid 2-5:

1. *Het Algemeen Bestuur voorziet de raden van de deelnemende gemeenten van alle inlichtingen die zij voor de uitoefening van hun taken nodig hebben.*
2. *Vragen van raadsleden worden door het Dagelijks Bestuur binnen vier weken schriftelijk beantwoord.*

De verandering houdt verband met de wijziging van de wet, die meer eisen stelt aan de informatieplicht jegens gemeenteraden. Gelet op de beperkte taakstelling van de Regio De Vallei wordt niet voorgesteld om in de regeling op te nemen dat het bestuur periodiek raadsinformatiebijeenkomsten houdt of nieuwsbrieven verstuurt. In daarvoor in aanmerking komende omstandigheden kunnen dergelijke instrumenten wel passend zijn binnen de actieve informatieplicht die voortvloeit uit lid 1 van artikel 20.

Artikel 23: vernummerd, voorheen artikel 21

Artikel 24: vernummerd, voorheen artikel 22

Artikel 25: vernummerd, voorheen artikel 23
Dit artikel is aanpast en regelt nu alleen de verantwoording van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur. Lid 3 van dit artikel is geschrapt, dat is geregeld in artikel 22 over de verantwoording aan de gemeenteraden.

Artikel 26: vernummerd, voorheen artikel 24

Artikel 27: vernummerd, voorheen artikel 25

Artikel 28: vernummerd, voorheen artikel 26

Artikel *29:* vernummerd, voorheen artikel 27
De wettelijke termijnen voor voorleggen van jaarstukken en voorleggen van de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden zijn reeds bij de vorige aanpassing van de gemeenschappelijke regeling verwerkt. De termijnen zijn geconcretiseerd: de kaders voor de begroting worden vóór 15 januari en de ontwerpbegroting wordt vóór 15 april toegezonden. Deze data sluiten aan op de huidige werkwijze.

Artikel 30: vernummerd, voorheen artikel 28
De wettelijke termijnen voor voorleggen van jaarstukken en voorleggen van de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden zijn reeds bij de vorige aanpassing van de gemeenschappelijke regeling verwerkt.

Artikel 31: vernummerd, voorheen artikel 29
De verwijzing in het tweede lid is aangepast. Er wordt verwezen naar het nieuwe artikelen 29, derde en vierde lid en 30, tweede lid.
Aan dit artikel is een derde lid toegevoegd:
Als de begrotingswijziging niet leidt tot een verandering van de in de begroting vastgestelde financiële verplichtingen van de gemeenten jegens de regio of het betreft een begrotingswijziging ten behoeve van het verwerken van bij voorafgaande besluitvorming door de gemeenten uitdrukkelijk aanvaarde financiële verplichtingen jegens de Regio De Vallei, blijft lid 2 buiten toepassing.

Ook voor wijzigingen van de begroting geldt dat deze voorgelegd worden aan de raden voor zienswijze, de ontwerp gewijzigde begroting 12 weken voor behandeling in AB wordt toegestuurd aan de raden en dat de gewijzigde begroting wordt toegezonden aan gedeputeerde staten.
Deze aanpassing is gedaan om technische begrotingswijzigingen, die voor de gemeenten niet tot onvoorziene lasten leiden op een eenvoudige manier door te voeren. Hiermee blijft de begroting van de regio actueel en kan het bestuur lopende het jaar rechtmatige uitgaven doen.

Artikel 32: vernummerd, voorheen artikel 30

Artikel 33: vernummerd, voorheen artikel 31

Artikel 34: vernummerd, voorheen artikel 32
Met het Indemniteitsbesluit als bedoeld in artikel 34 lid 3 en 4 worden (doorgaans formele) rechtsmatigheidsgebreken in de besluitvorming, die ten grondslag ligt aan bepaalde uitgaven of baten gerepareerd. Dit is niet nieuw, maar gelijkluidend opgenomen in de bestaande gemeenschappelijke regeling.

Artikel 35: vernummerd, voorheen artikel 33

Artikel 36: vernummerd, voorheen artikel 34
De wettelijke termijnen voor voorleggen van jaarstukken en voorleggen van de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden zijn reeds bij de vorige aanpassing van de gemeenschappelijke regeling verwerkt.

Artikel 37: vernummerd, voorheen artikel 35

Artikel 38: vernummerd, voorheen artikel 36

Artikel 39: vernummerd, voorheen artikel 37

Artikel 40: vernummerd, voorheen artikel 38
Lid 2 en 4 zijn aangepast. De rechtspositieregeling van de gemeente Ede is van toepassing (was rechtspositieregeling van de Regio Foodvalley). Dit houdt verband met het feit dat het secretariaat niet meer is ondergebracht bij de Regio Foodvalley, maar wordt voorzien vanuit de ambtelijke organisatie van de gemeente Ede.

Artikel 41: vernummerd, voorheen artikel 39

Artikel 42: vernummerd, voorheen artikel 40
Er is bij de uitgangspunten voor de instandhouding van de GR Regio De Vallei gekozen om geen personeel in dienst van de GR te hebben, maar gebruik te maken van personeel in dienst van een andere organisatie, zo nodig tegen vergoeding.

Artikel 43: vernummerd, voorheen artikel 41
Doordat voor de uitvoering van het secretariaat tot inhuur bij het ambtelijk apparaat van de gemeente Ede is besloten, wordt ervoor gekozen voor de archivering gebruik te maken van gemeentelijke archiefbewaarplaats van de gemeente Ede. Artikel 43 is in verband daarmee aangepast.

Artikel 44: vernummerd, voorheen artikel 43

Artikel 45: vernummerd, voorheen artikel 44

Artikel 46: vernummerd, voorheen artikel 45

Artikel 47: vernummerd, voorheen artikel 46
De uittredingsbepalingen zijn aangepast, aanpassingen cursief:

1. Het voornemen tot uittreding van een college wordt bij aangetekende kennisgeving aan het dagelijks bestuur meegedeeld*. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van tenminste 2 jaren in acht genomen vanaf het moment dat het besluit tot uittreden aan het algemeen bestuur is meegedeeld.*

2. Na ontvangst van de in het eerste lid vermelde kennisgeving wordt *een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend een liquidatieplan op te stellen als ware tot opheffing van de regeling besloten.*

3. Op grond van het in het vorige lid bedoelde liquidatieplan besluit het college dat een kennisgeving als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, of tot uittreding wordt overgegaan. Het college besluit hier niet toe dan nadat het toestemming heeft gekregen van zijn raad als bedoeld in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen*.*

4. Wanneer toepassing wordt gegeven aan het derde lid, stelt het algemeen bestuur binnen *6 maanden het liquidatieplan vast. De in het liquidatieplan omschreven financiële verplichtingen zijn voor het uittredende college bindend* met dien verstande dat een geschil over het *liquidatieplan* en de daarin omschreven financiële verplichtingen overeenkomstig artikel 28 Wet gemeenschappelijke regelingen aan gedeputeerde staten kunnen worden voorgelegd.

5. Nadat het *liquidatieplan* is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen 6 maanden de daarin voor hem omschreven financiële verplichtingen te voldoen.

6. De kosten van het opstellen van het liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.

De gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regeling vereist dat de consequenties van een uittredingsbesluit van een van deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn vastgelegd. In het verleden werd vaak aan het algemeen bestuur opgedragen om de gevolgen te bepalen. Met de voorliggende tekst kan een deelnemer op voorhand zelf al een inschatting maken van de consequenties van uittreding.

Artikel 48: vernummerd, voorheen artikel 47

Artikel 49: vernummerd, voorheen artikel 48

Artikel 50: vernummerd, voorheen artikel 49